

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון י"ח בתמוז תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

נדריים - מ"ב

1. משנה - המודר הנאה מחבירו האם מותר להכנס לשדה?

א. לפני שביעית - אינו יורד לתוך שדהו, ואינו אוכל מן הפירות הנוטות על הגדר הסמוכה לשדהו. אבל אם מודר ממנו רק מאכל, יורד לשדהו ואינו אוכל מהפירות.

ב. בשביעית - אינו יורד לתוך שדהו, אבל אוכל הוא מן הנטיעות הנוטות כיון שהפקר הם. ובמודר מאכל, יורד לתוך שדהו ואוכל.

2. מה הם דעותיהם של אמוראים בענין פירוש משנתנו?

א. רב ושמואל - 'נכסים אלו עליך', לפני שביעית - אין יורד לתוך שדהו, ואינו אוכל מן הנוטות אף על פי שהגיע שביעית, כיון שהנדר חל קודם שביעית נאסר אף בשביעית. ואם בשביעית נדר - אין יורד לתוך שדהו, אבל אוכל מן הנוטות.

ב. ר' יוחנן וריש לקיש - 'נכסי עליך', לפני שביעית' - אין יורד לתוך שדהו, ואין אוכל מן הנוטות, אבל אם הגיע שביעית אע"פ שהיה הנדר קודם שביעית - אינו יורד לתוך שדהו, אבל אוכל הוא את הנוטות.

3. במה נחלקו 2 הזוגות?

א. להו"א: רב ושמואל סוברים: אדם אוסר דבר שברשותו אפילו לכשיצא מרשותו ולכן לא פקע האיסור בשביעית. ורבי יוחנן ור"ל סברי: אין אדם אוסר דבר שברשותו לכשיצא מרשותו, ולכן כשהגיע שביעית פקע האיסור מהפירות. והגמרא דוחה ביאור זה משני טעמים:

א. אם ר"י ור"ל סוברים אין אדם אוסר דבר שברשותו לכשיצא מרשותו, אם כן היו צריכים לומר דינם אפילו באומר המדיר נכסים אלו עליך, שהוא חידוש יותר גדול, שאע"פ שמשמע שאסרם לעולם, כשיצאו מרשותו פקע האיסור.

ב. שנינו: האומר לבנו קונם שאתה נהנה לי ומת האב, הבן יירשנו כיון שירשם ומשלו הוא נהנה, אבל אם אמר האב בחייו ובמותו, אסור לבן להנות מהנכסים אף לאחר מיתת האב, משמע להדיא שאדם אוסר אף לכשיצא. וכיצד יחלקו ר"י ור"ל. אך את הדחיה השניה אפשר ליישב - שדווקא שם אסרם בפירוש אף לכשיצאו מרשותו.

ג. להו"א ב' - 'בנכסים אלו' לכו"ע אסורים לעולם. לרב ושמואל: אדם אוסר, לר' יוחנן ור"ל: אין אדם אוסר.

ונדחה: כיצד אפשר לפרש לרב ושמואל שאין חילוק בין נכסים אלו לנכסי, הרי שנינו: האומר לחבירו קונם לתוך ביתך שאני נכנס, שדך שאני לוקח, מת או שמכרו לאחר - מותר, לבית זה שאני נכנס, שדה זו שאני לוקח, מת או שמכרו לאחר - אסור.

ג. למסקנא - לא נחלקו האמוראים כלל, אלא רק דיברו במקרים שונים:

ולכו"ע משנתנו עוסקת ב'אלו' שנאסר אף לכשיצא מרשותו וההיתר בפירות רק אם נדר בשביעית עצמה, ור"י ור"ל לא באו לפרש המשנה אלא רק להשמיע שבנכסי אינו נאסר כשיצא מרשותו.

4. אם בשביעית אוכל מהנוטות משום הפקר, מדוע שלא יוכל אף לרדת לקרקע הרי גם היא הפקר?

א. עולא: המשנה עוסקת באילנות העומדים על הגבולים, שכיון שאפשר ללקוט פירותיהם בלא להכנס, לא הופקרה הקרקע לצורכם.

ב. ר' שמעון בן אליקים: גזירה שמה ישא בעמידה יותר מהנצרך ללקיטה.